

Årsrapport 2023
for
Aarhus Stift
Stiftsmidler

Februar 2024
Akt id:

1. Indledning

Årsregnskabet er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 55 af 22. januar 2018 om bestyrelse af kirke- og præsteembedskapitalen, hvorefter der udarbejdes en årsrapport der giver et samlet, dækkende og pålideligt billede af forvaltningen af kapitalerne.

Regnskabet aflægges endvidere i henhold til de regler, der til enhver tid er gældende for statens institutioner, og skal opfylde kravene i §38 i bekendtgørelse nr. 116 af den 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen m.v.

Årsrapporten for stiftsmidlerne udarbejdes i en selvstændig rapport.

Der er i hvert stift nedsat et Stiftsråd, som i henhold til lov om folkekirkens økonomi har til opgave at bestyre stiftsmidlernes forvaltning. Stiftsrådet bestyrer midlerne på menighedsrådenes vegne og fastsætter herunder en politik for udlån af stiftsmidlerne til de lokale kasser. Stiftsmidlerne, som består af kirkernes og præsteembedernes kapitaler, udgør på landsplan ca. 5 milliarder kr.

Stiftsrådet har overladt forvaltningen af Aarhus Stifts stiftsmidler til bestyrelsen for Stifternes Kapitalforvaltning. Denne bestyrelse forvalter samtlige stifters midler.

2 Regnskab for stiftsmidler 2023

2.1. Beretning

Årsregnskabet udviser et samlet resultat til udlodning t.kr. -4.977 for 2023, mod et underskud for 2022 på t.kr. -3.739, hvilket er en forværring på t.kr. 1.238.

Udviklingen i resultatet kan især henføres til udviklingen i de realiserede kursreguleringer, der i 2023 udviser et nettokurstab på t.kr. 6.892 mod et nettokurstab på t.kr. 8.001 i 2022. En positiv forbedring på t.kr. 1.109.

Renteindtægter for udlån er steget med t.kr. 237 fra 2022 til 2023. Samtidig er der sket en stigning i renteutgifter på indlån med t.kr. 1.597.

Disse ændringer i renterne har haft en signifikant negativ påvirkning af resultatet.

Administrationsomkostninger er inkl. afskrivninger på økonomisystemerne KAS/GIAS og finansieres af stiftsmidlernes afkast. I 2022 blev udviklingen af det nye KAS 2.0 afsluttet. En sum på ca. 14 mio. kr. er aktiveret, og vil blive afskrevet over de følgende 8 år fra 2022. I 2022 og 2023 er der endvidere foretaget en opdatering af det eksisterende GIAS system, som færdiggøres her i 2024.

Resultatet for 2023 er påvirket af de stigende renter i samfundet, når der ses bort fra de realiserede kurstab. Således er nettorenteindtægterne i 2023 t.kr. 2.953 mod t.kr. 5.494 i 2022, og har påvirket resultatet negativt.

Årets resultat af ordinær drift vurderes som værende tilfredsstillende.

Driftsresultat til udlodning viser et negativt resultat, da det bliver påvirket af det realiserede kurstab. Det negative resultat kan fortsat dækkes ind af den fri egenkapital. Stiftsrådet er opmærksom på udviklingen, og vil i.f.m. fastsættelsen af renter for ind- og udlån af stiftsmidlerne tage højde herfor.

Den fri egenkapital (egenkapital ekskl. reserve for urealiserede kursavancer samt urealiseret kursreguleret investeringsbeviser) udgør pr. 31.12.2022 t.kr. 23.798, medens den samlede egenkapital (egenkapital inkl. reserve for urealiserede kursavancer samt urealiseret kursreguleret investeringsbeviser) pr. 31.12.2022 udgør t.kr. -15.628.

Ideelt set bør den fri egenkapital være lille, men den skal samtidig kunne absorbere kursudsving således, at den samlede egenkapital altid bør være positiv.

Stiftets samlede egenkapital er ved udgangen af regnskabsåret 2023 negativ. Det skal her nævnes, at det er den urealiserede kursregulering som er årsag hertil.

Årsrapport 2023 for Aarhus stiftsmidler

Set i forhold til regnskabsår 2022 er der ikke sket en forbedring, og det vil derfor stadig have et ekstra fokus, indtil vi igen har et positivt resultat til udlodning og en positiv egenkapital. Stiftsrådet er opmærksom på udviklingen, og vil tage højde herfor ved fastsættelsen af forrentningsprocenter for 2025.

2023 har været præget af et fald i indlån på t.kr. 4.466, samtidig med at der har været et fald i udlån på t.kr. 12.472. Udlånet er opgjort uden de bevilgede ej udbetalte udlån der pr. 31.12.2023 udgjorde t.kr. 63.141 mod t.kr. 34.041 ultimo 2022.

Udlånsprocenten - det gennemsnitlige udlån i procent af det gennemsnitlige indlån har over en 5-årig periode udviklet sig således:

	2019	2020	2021	2022	2023
Udlånsprocent	10,80	11,43	12,90	13,14	12,85

Overskydende likviditet investeres i investeringsbeviser via Stifternes Kapitalforvaltning.

Beholdningen af investeringsbeviser er faldet fra t.kr. 586.197 til t.kr. 572.809, hvilket svarer til et fald på 2,3 procent.

Den kontante likvide beholdning tilstræbes holdt så lav som muligt. Af hensyn til likviditetsstrømmen omkring termins- og rentekørsler samt bevilgede ej udbetalte lån vil der løbende indestå en likviditet, der kan imødekomme disse udbetalinger. Likviditeten udgjorde pr. 31.12.2023 t.kr. 15.142 mod t.kr. 2.482 ultimo 2022.

2.2. Forrentningen af stiftsmidler 2023

Stiftsrådet har besluttet, at forrentningsprocenten i 2023 skal være 0,5 procent for indlån og 1,25 procent for udlån. Såfremt det realiserede afkast bliver større eller mindre end det udloddede, vil der blive taget hensyn til dette ved fastsættelse af renten for 2025.

Renteindtægter og realiseret nettokursgevinst for 2023 udgør t.kr. -716, hvilket udgør en forrentning af den gennemsnitlige indlånsaldo på -0,11 procent.

Forrentningen af den gennemsnitlige indlånsaldo har over en 5-årig periode udviklet sig således:

	2019	2020	2021	2022	2023
Forrentning af gennemsnitlig indlånsaldo	1,44	1,52	0,8	-0,13	-0,11

Jyske Capital rapporterer i december 2023 en effektiv forrentning (afkast) på 6,28 procent for året af de investerede beløb fra Stifternes Kapitaler i investeringsbeviserne. Samlet set over den seneste 5-årige periode med de tre kapitalforvaltere, og her fra 2022 to kapitalforvaltere, har de alle præsteret over benchmark for området.

2.3. Regnskabspraksis

Ifølge § 23a, stk. 5 i lov om folkekirkens økonomi aflægger stiftsrådet regnskab for kirkernes og præsteembedernes øvrige kapitaler efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 55 af 22. januar 2018 om bestyrelse af kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Bekendtgørelsens kapitel 4 om regnskab og revision fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Ændring i anvendt regnskabspraksis:

I henhold til økonomistyrelsens vejledning fra juni 2020 om værdiansættelse af værdipapirer og kapitalandele skal kursregulering og urealiserede kursgevinster og – tab bogføres direkte på egenkapitalen i stedet for en påvirkning af resultatopgørelsen. Denne ændring i praksis blev anvendt fra og med regnskabsår 2022.

Med virkning fra regnskabsåret 2023, er der ændret beregningsmetode for opgørelse af realiserede kursgevinster ved salg af værdipapirer fra en opgørelse efter FIFO- princippet til opgørelse efter gennemsnitsmetoden.

Da ændringen ikke har væsentlig betydning for vurderingen af resultatet af driften er der ikke sket tilpasning af sammenligningstallene i resultatopgørelsen. Egenkapital og balancesum er ikke påvirket heraf.

Værdipapirer

Værdipapirer omfatter børsnoterede obligationer, investeringsbeviser og erhvervsobligationer som bogføres til kostpris. På balancedagen værdiansættes de børsnoterede obligationer og investeringsbeviser til ultimo kursens dagsværdi (børskursen). Realiserede kursreguleringer indregnes i resultatopgørelsen og urealiserede kursreguleringer bogføres direkte på egenkapitalen.

Årsrapport 2023 for Aarhus Stiftsmidler

Tabel 2.3.1. Resultatopgørelse Aarhus Stifts stiftsmidler		
	Regnskab 2022	Regnskab 2023
Stiftsmidlernes resultat kr.		
Renteindtægter udlån	-891.315	-1.128.615
Renteindtægter værdipapirer/bank	-6.266.387	-5.046.826
Renteindtægter i alt	-7.157.702	-6.175.441
Indtægter i alt	-7.157.702	-6.175.441
Renteudgifter - indlån	1.639.104	3.236.210
Øvrige renteudgifter	24.994	-13.769
Administrationsomkostninger (inkl. kurtage)	1.232.056	1.038.466
Omkostninger i alt	2.896.154	4.260.907
Resultat ordinær drift	-4.261.548	-1.914.534
Realiserede kursgevinster	0	0
Realiserede kurstab	8.000.923	6.891.528
Driftsresultat til udlodning	3.739.375	4.976.994
Samlet resultat før ændring af regnskabsprincip	3.739.375	4.976.994
Rettelse af tidligere års kursreguleringer	-13.921.497	
Samlet resultat	-10.182.122	4.976.994

Årsrapport 2023 for Aarhus stiftsmidler

Tabel 2.3.2. Balance for Aarhus Stifts stiftsmidler			
Aktiver (t. kr.)	Konto	Primo 2023	Ultimo 2023
Finansielle anlægsaktiver			
Udlån	5416+5512	89.920	77.448
Bevilget udlån ej udbetalt	5424	34.041	63.141
Investeringsbeviser - købspris	5813+5903+5822+5823	586.197	572.809
Investeringsbeviser urealiseret kursregulering	582215	-73.229	-39.426
Materielle anlægsaktiver i alt		636.929	673.972
Omsætningsaktiver			
Debitorer	6115	2.068	5.413
Periodeafgrænsningsposter	6190	1.722	1.864
Likvide beholdninger	63XX	2.482	15.142
Omsætningsaktiver i alt		6.272	22.419
Aktiver i alt		643.201	696.391
Passiver (t. kr.)			
Passiver (t. kr.)	Konto	Primo 2023	Ultimo 2023
Egenkapital			
Egenkapital	741110	-28.775	-23.798
Egenkapital ureal.kursv. ultimo	741120	0	0
Investeringsbeviser urealiseret kursreg.	712215	73.229	39.426
Egenkapital i alt		44.454	15.628
Hensættelser (bevilget ej udbetalt)		-34.041	-63.141
Langfristede gældsposter			
Gravstedskapitaler	841460-70+850460-70	-530.486	-525.133
Anden indlån	841410-50+850410-50	-122.859	-123.746
Langfristede gældsposter i alt		-653.345	-648.879
Kortfristede gældsforpligtelser			
Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	0	0
Periodeafgrænsningsposter	96XX	-270	0
Kortfristet gæld i alt		-270	0
Gæld i alt		-653.615	-648.879
Passiver i alt		-643.201	-696.391

2.4. Påtegning af stiftsrådet

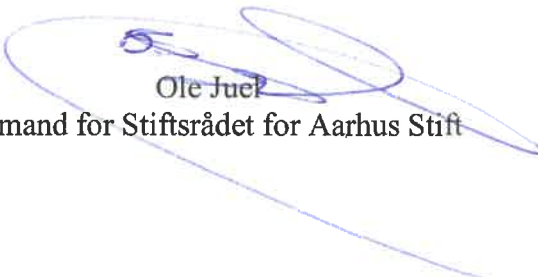
Det tilkendes gives hermed,

1. at regnskabet for stiftsmidler for Aarhus Stift er rigtig, dvs. at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,

2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og

3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af regnskabet.

Aarhus, den ²⁷2 2024

Ole Juul
Formand for Stiftsrådet for Aarhus Stift